

1992-11-10

231-6030/92
1283-210

Bildande av naturreservatet Svedberga kulle, Helsingborgs
kommun
(2 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Namn: Svedberga kulle

Kommun: Helsingborg

Fastigheter: Svedberg 4:15 och Svedberg 22:3

Läge: Området ligger i ett slättområde med öppen helåkersbygd på Kullahalvön strax öster om Mjöhults samhälle.

Kartblad: Topografisk karta: 3C Helsingborg NV
Ekonomisk karta: 3C 5b Hjälmskult och 3C 6b Mjöhult.

Gränser: Området är markerat med svart hel-
dragen linje på bifogade karta, bilaga
1.

Areal: Ca 110 ha.

**Naturvårds-
förvaltare:** Länsstyrelsen i Malmöhus län.

Beslutsmotiv: Geovetenskapliga, markhistoriska, bio-
logiska värden samt område för rörligt
friluftsliv

Beskrivning av området

Svedberga kulle är belägen i Helsingborgs kommun på en öppen helt uppodlad jordbruksslätt mitt på Kullahalvön. Svedberga kulle är av riksintresse för vetenskaplig naturvård (N3). Den är uteslutande uppbyggd av lösa avlagringar såsom sand, grus och morän. Dess högsta punkt ligger på 62,44 m ö h och kullen är ca 1,8 km lång samt ca 800 m

postglacial tid. Ovanför den övre strandlinjen förekommer rikligt med vindslipade block. Berggrunden ligger 20 m under havsytans nivå. Tolkningar gör gällande att kullen är en drumlin (tydlig valryggsform) men med inslag av ändmoränbildning. Ytterligare forskning behövs för att klarlägga bildningssättet.

Vegetationen är starkt kulturpåverkad och består främst av skogsplanteringar. Minst 3/4 av kullen har varit uppodlad långt in på 1900-talet. Den mest intressanta vegetationen utgöres av ljunghedsfragment i den nordvästra delen samt de östra delarna med bl a en gammal bokskog, fuktig ädellövskog och en ursprunglig rest av alskog. De östra delarna betingas av ett fuktäng-kärrstråk av stort värde bl a för djurlivet. Dominerande arter är här älgört, tuvtåtel, grenrör, kärrtistel, strätta, skogsfräken, ängsfräken och kabbeleka. En blandädellövskog med skogsbingel, stor häxört, svalört, vildbalsamin finns öster om den gamla bokskogen.

Med sina skogsområden i ett öppet helåkerslandskap utgör området ett viktigt refugium för flera djurarter. Vintertid förekommer mycket rovfågel, bl a örn, i området.

Inom området ligger såväl synliga som under mark dolda fornlämningar. Ungefär mitt i reservatet (se karta, bilaga 1) ligger fornlämning nr 5 i Kattarps socken: fossil åkermark (skyddad enligt 2 kap KML).

Svedberga kulle har ingått i en tidigare bys inägor. Stora delar av kullen har utgjort åker vilket hänger samman med de lättbearbetade sandiga jordarna. Den tunga styva leran på slätten runt omkring började inte plöjas till åker på allvar förrän runt sekelskiftet. Omgivande terräng utgjordes då av stora alkärrområden, slätterängar samt trädlös fäladsmark. Men redan efter enskiftets genomförande 1836 ökade uppodlingen och Svedberga gård etablerades 1838.

I syfte att bevara ett för vetenskaplig naturvård unikt område samt för friluftsliv och rekreation inköptes Svedberga kulle av staten 1984 för att avsättas som naturreservat.

1992-11-10

231-6030/92
1283-210

ÄRENDETS BEREDNING

Svedberga kulle förvärvades av statens naturvårdsverk 1984. En naturinventering av området genomfördes. Med utgångspunkt från denna inventering upprättades ett förslag till skötselplan samt förslag till naturreservatsbestämmelser. I samråd med länets skötselråd bearbetades förslagen, vilka därefter skickades på remiss. Naturvårdsverket och Helsingborgs kommun tillstyrkte reservatsbildningen. Värdefulla synpunkter har också erhållits från bl a skogsvårdsstyrelsen och föreningen Helsingborgstraktens Natur.

GRUND FÖR BESLUTET

Den i slättlandskapet markerade kullen har stora geovetenskapliga värden genom sitt bildningssätt, sina strandlinjer och vindslipade block. Gammal ädellövskog samt fuktskogar i de nedre delarna representerar olika biologiska värden. Genom sin utveckling från by- till godsmiljö har kullen också en intressant markhistoria.

Läget i det öppna slättlandskapet med vida utblicker och en tilltalande omväxling mellan öppna och skogbevuxna naturtyper gör kullen ytterst värdefull för det rörliga friluftslivet.

Mot bakgrund av nämnda motiv samt på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur och kultur, landskapets skönhet och områdets värde för allmänhetens friluftsliv bör det beskrivna området ges ett förordnande som naturreservat.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts med kraftig svart linje på bifogade karta (bilaga 1) som naturreservat.

Ändamålet med reservatet skall vara att genom kontinuerlig vård framhålla områdets geologiska värden samtidigt som markhistoriska och biologiska värden bevaras och utvecklas. Kullen skall också utgöra en attraktiv ströv- och utsiktsplats för det rörliga friluftslivet.

Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet skall för området gälla de föreskrifter som med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) anges nedan.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att:

1. uppföra helt ny byggnad eller annan anläggning
2. bedriva täktverksamhet i någon form
3. vidtaga åtgärder som förändrar områdets topografi och ytförhållanden eller landskapets allmänna karaktär såsom att spränga, borra, gräva, schakta eller utfylla
4. dra fram mark- eller luftledning
5. plöja eller på annat sätt markbereda
6. plantera eller så träd och buskar
7. anordna upplag annat än tillfälligt för jord- och skogsbrukets behov
8. borttaga eller skada stengärdesgård eller odlingsröse
9. använda handelsgödsel eller kemiska bekämpningsmedel
10. uppföra stängsel eller andra hägnader annat än för jordbrukets och skogsbrukets behov
11. anlägga tältplats, campingplats eller uppställningsplats för husvagnar eller likande
12. anbringa tavla, plakat, skylt, affisch, inskrift eller därmed jämförlig anordning - informations- och reservatsskyltar undantagna.

Ovan nämnda bestämmelser skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med av länsstyrelsen fastställd skötselplan.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken är skyldig att tåla det intrång som följer med ett allmänt utnyttjande av marken, såsom åtgärder för områdets skötsel enligt av länsstyrelsen fastställd skötselplan, t ex skogsskötsel, röjningar och bete samt anordningar för allmänheten (toalett, soptunna och stigsystem).

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att:

1. gräva, borra, mejsla, måla, avlägsna eller eljest skada block, levande träd, buskar och stubbar
2. avsiktligt störa djurlivet inklusive betande djur
3. rida annat än på markerade ridstigar
4. göra upp eld
5. tälta eller ställa upp husvagn, campingbil eller motsvarande
6. framföra motorfordon
7. medföra ej kopplad hund
8. på ett störande sätt använda radio, bandspelare eller motsvarande
9. anbringa tavla, plakat, skylt, affisch, inskrift eller därmed jämförlig anordning undantaget skyltar och snitslar tillfälligt uppsatta i samband med undervisning och orientering.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen
om naturvårdsförvaltningen av reservatet

NATURVÅRDSFÖRVALTARE

Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen i Malmöhus län, som fortlöpande skall samråda med markägare, berörda myndigheter, länets skötselråd och naturvårdsentreprenören vid förvaltningen.

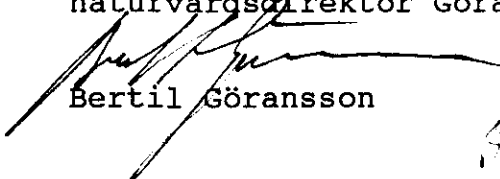
SKÖTSELPLAN

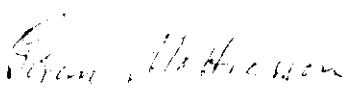
1. Naturreservatets gränser skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och naturvårdsverkets anvisningar.
2. Markdisposition, skötsel och vård samt anläggningar för allmänheten skall ske enligt detaljanvisningarna i en skötselplan som fastställs av länsstyrelsen.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (miljö- och naturresursdepartementet), se bilaga 2.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Bertil Göransson jämte ledamöterna Bertil Bengtsson, Thorvald Frostemark, Bror Hansson, Vera Håkansson, Carin Johansson, Christina Laurin, Percy Liedholm, Britt-Marie Lindqvist, Bengt Modig, Sten Norin, Per-Olof Pettersson, Mats Svanberg, Per Olof Ågren och Eva Åsare.

I den slutliga handläggningen deltog även länsrådet Gunilla Hedesten Nordin, länsarkitekt Lars Renfors, länsantikvarie Carin Bunte, förste länsassessor Christina Cinthio samt tf naturvårdsdirektör Göran Mattiasson, föredragande

Bertil Göransson

Göran Mattiasson

BILAGOR

1. Karta över naturreservatets avgränsning
2. Hur man överklagar

FÖRORDNANDE SOM NATURRESERVAT FÖR
SVEDBERGA KULLE, HELSINGBORGS KOMMUN.

Bilaga 1
231-6030/92
1283-210

Området anges med svart begränsningslinje.

